

OSOBNÍ ZPRÁVY

RNDr. PhMr. Ladislav Novotný, DrSc., osmdesátníkem

Doktor Novotný, bývalý dlouholetý vědecký pracovník Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR a nyní stále ještě plně zaměstnaný a sympaticky nakažlivou vitalitou oplývající farmaceut, oslavil v prosinci 2002 své osmdesáté narozeniny. My všichni, kteří našeho jubilanta známe dlouhá léta, s radostí konstatujeme, že jeho rázný a rychlý krok se jen velmi mírně zkrátil, že jeho oči září stále stejným nadšením jako dřív, když mluví o své práci, rodině, nových léčích, dobrém jídle a dalších půvabech života. Jeho velkou vitalitu a vždy dobré zdraví jsme obdivovali nejenom jako dar života, ale také trochu i jako plod jeho životní a farmaceutické moudrosti. Ať tak nebo tak, přejeme mu, aby mu oba tyto zdroje bohatě sloužily i nadále.

Doktor Novotný se narodil 26.12.1922 v Třemešné u Tábora. Svá gymnaziální studia začal v Litoměřicích a po jejich záboru v r. 1938 pokračoval v Terezíně a Nymburce a studia ukončil v r. 1942 v Táboře. Ještě téhož roku se v rámci totálního nasazení ocitl až ve Vídni. V roce 1945 pak nastoupil do lékárny jako aspirant farmacie a po dvouleté praxi odešel studovat farmacii na Přírodovědeckou fakultu UK v Praze. Po ukončení farmaceutických studií v r. 1949 (PhMr.) pokračoval ve studiu chemie a promoval v r. 1952 (RNDr.). Pak byl přijat do tehdy ještě Ústředního ústavu chemického, jenž se stal vzápětí Ústavem organické chemie a biochemie ČSAV. Tam se podílel na vzniku, rozvoji, úspěchu i na různých transformacích oddělení přírodních látek ve všech pozicích od vědeckého aspiranta (CSc. v r. 1961) přes vědeckého pracovníka (DrSc. v r. 1970) až po vedoucího oddělení. V oddělení a také v různých vedoucích funkcích ÚOCHB pracoval až do r. 1989, kdy odešel do důchodu.

Odborným zaměřením Dr. Novotného byla chemie přírodních látek rostlinného původu. Samozřejmě, že ze všeho nejvíce se věnoval tradičním léčivým rostlinám, od devětsilů (rod *Petasites*) přes starčky (rod *Senecio*) až po celý okruh rostlin subtribu *Senecioneae*. V těchto rostlinách objevil a pak většinu svého odborného úsilí věnoval furoeremofilanům, terpenoidům chemotaxonomicky typickým pro tento subtribus – látkám zodpovědným za mnohé z léčivých účinků těchto rostlin. Jeho badatelská práce, zveřejněná ve více než stovce publikací, a tím i jeho pracoviště, dosahovaly mezinárodního uznání a mnoha plodných a zajímavých spoluprací.

Dr. Novotný se po celý čas své odborné činnosti zajímal také o farmacii a farmakologii. Byl aktivním členem výboru sekce přírodních léčiv České farmaceutické společnosti. Dlouhodobě externě spolupracoval s Farmaceutickou fakultou UK v Hradci Králové, kde byl kontinuálně členem různých komisí. Vedl a vychovával řadu domácích i zahraničních aspirantů a stážístů v oboru přírodních látek a ještě více diplomantů právě z oboru farmacie. Nebyla snad v Čechách významnější lékárna, kde by Dr. Novotný neměl alespoň jednu svoji bývalou diplomantku, a to navíc s duší vděčnou a přátelsky spřízněnou. A co víc, nyní existuje lékárna „U sv. Antonína“ v Praze 7, kde pracuje sám Dr. Novotný. Svoji činnost, pracovitost, dobrý vztah k lidem a k farmacii přenesl totiž náš

jubilant hned po odchodu do důchodu na lékárenskou praxi. A to naplno, jako u všeho, co měl a má rád. V roce 2001, tedy ve svých 79 letech, složil atestaci 1. stupně, a uzavřel tak své *curriculum pharmaceuticeae* obrazně i doslova, od aspiranta v lékárně „U Anděla strážce“ až po lékárníka „U sv. Antonína“. Jeho *curriculum vitae* je ovšem stále ještě košatě otevřené tak, že i my o generaci mladší mu to jen s obdivem závidíme. U příležitosti jubilea mu všichni gratulujeme a přejeme do dalších let vše nejlepší a i nadále nezlomné zdraví a neutuchající životní elán.

Juraj Harmatha

Prof. Ivan Pavlík sedmdesátiletý

Tempora labuntur tacitisque senescimus annis

(Ovidius)

Dne 18. února 2003 slaví své sedmdesáté narozeniny kolega a zároveň i učitel mnoha nás, absolventů VŠCHT Pardubice i dnešní Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, prof. Ing. Ivan Pavlík, CSc.

Všichni jej známe především jako zakladatele vědecké školy chemie organokovových sloučenin na VŠCHT v Pardubicích. Jeho vědecká práce je orientována takřka výhradně na chemii metalocenů, tedy na oblast chemie teoreticky i experimentálně velmi náročnou, která pro vývoj chemie anorganické, organické, a v současné době i makromolekulární, sehrála a dosud sehrává mimořádně významnou úlohu jak po stránce teoretické, tak i praktické. Této problematice se dnes věnuje řada špičkových vědeckých týmů a světově proslulých

vědeckých pracovníků a skutečnost, že prof. Pavlík v této konkurenci obstál, je dokladem jeho hlubokých znalostí a schopností. Úctyhodný počet původních vědeckých prací, přednášek a posterů na konferencích a sympoziích a citačních ohlasů na ně je však jen jednou stránkou, charakterizující osobnost kolegy Pavlíka. Všichni jej známe i jako výborného pedagoga, který vychoval kolem 120 diplomantů i řadu vědeckých aspirantů a dnešních doktorandů. Rád vzpomínám na cvičení z anorganické chemie v prvním ročníku v roce 1960, kdy nás, tehdy jako odborný asistent, cvičil v chemickém názvosloví a dodnes v duchu slyším jeho „bishafničitan bismutitý“. Za svoji příkladnou pedagogickou práci získal řadu ocenění.

Prof. Pavlík je vynikajícím odborníkem a vynikajícím pedagogem, avšak především je velmi vzdělaným a noblesním člověkem s obrovskými zkušenostmi a znalostmi historie, mechanismů a tradic akademického prostředí. Tuto stránku jeho osobnosti jsem mohl ocenit zejména v období, kdy se mnou po dobu šesti let úzce spolupracoval jako proděkan fakulty chemicko-technologické pro vědu a pedagogiku. V období na počátku devadesátých let, kdy jsme na fakultě postupně měnili čtyřleté studium na pětileté a posléze zaváděli kre-

ditový systém s první a druhou státní zkouškou, zaváděli doktorské studium, formulovali nové studijní a zkušební řády fakulty, zaváděli nové studijní obory biochemického a bioanalytického zaměření a provedli fakultu akreditačními řízeními, to byl právě on, kdo se jako příslušný proděkan o tyto významné úspěchy fakulty osobně zasloužil. Jeho významným přínosem bylo i obnovení tradice užívání akademického jazyka, jazyka latinského, při akademických obřadech a rovněž vypracování nových, univerzitního prostředí důstojných, scénářů akademických obřadů při imatrikulaci, bakalářské sponzi, inženýrské a magisterské promoci, promoci doktorů i čestných doktorů Univerzity Pardubice. Všichni, kdo se tehdejších akademických obřadů zúčastňovali, je velmi vysoce hodnotili a rádi na ně vzpomínají.

Prof. Pavlík, ač dnes již sedmdesátník, je stále velmi aktivní, duševně svěží a podílí se na řešení programu výzkumného centra fakulty i na výchově studentů specializace a doktorandů. Přejeme mu do dalších let zdraví, neutuchající elán a duševní svěžest.

Jaromír Šňupárek